

អ្នកជំនាញការអង្កការសហប្រជាជាតិ ជំរុញឲ្យកម្ពុជាទប់ កុំឲ្យមានការបណ្តេញចេញថែមទៀត

ថ្ងៃទី៦ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០០៩

ហ្សឺណែវ អ្នករាយការណ៍ពិសេសរបស់អង្គការសហប្រជាជាតិ ស្តីពីសិទ្ធិលំនៅស្ថាន
សមរម្យ លោកស្រី វ៉ាហ្គេល រ៉ូលនីក នៅថ្ងៃនេះ បានចេញសេចក្តីថ្លែងការណ៍ដូចខាងក្រោម៖

ខ្ញុំមានការព្រួយបារម្ភខ្លាំងអំពីការគំរាមកំហែងបណ្តេញចេញ ដល់ប្រជាពលរដ្ឋជិត
មួយរយគ្រួសារនៅរាជធានីភ្នំពេញ នៅកន្លែងដែលគេហៅថា “ក្រុម៧៨”។ ខ្ញុំសូមថ្លែងម្តង
ទៀតចំពោះអាជ្ញាធរកម្ពុជា ដើម្បីរំលឹកថា លំនាំនៃការបណ្តេញចេញ ប៉ះពាល់ដល់អ្នកក្រជា
ច្រើននៅកម្ពុជា ហើយទំនងជាខ្លះនីតិវិធីច្បាប់តម្រូវ នៅក្នុងបញ្ហានោះ ខ្ញុំសុំស្នើឲ្យមានការ
អត់ធ្មត់ ឬក៏ជាការប្រព្រឹត្តបទឧក្រិដ្ឋ ព្រោះការបណ្តេញចេញដោយកម្លាំងត្រូវបានហាមដោយ
បទដ្ឋានសិទ្ធិមនុស្សអន្តរជាតិ។

ប្រជាពលរដ្ឋក្រុម៧៨ពី៦៦ទៅ៨៦គ្រួសារកំពុងរស់នៅភូមិ១៤ នៃសង្កាត់ទន្លេបាសាក់
ក្នុងខណ្ឌចំការមន រាជធានីភ្នំពេញ។ តាំងពីឆ្នាំ២០០៤មក ប្រជាពលរដ្ឋទាំងនោះបានប្រឹង
ប្រែងតាមផ្លូវច្បាប់ដើម្បីឲ្យទទួលបាននូវការទទួលស្គាល់សិទ្ធិកាន់កាប់នៅលើដីរបស់គេ
ស្របតាមច្បាប់ភូមិបាលឆ្នាំ២០០១។ ដោយមិនបានពិចារណាដល់ការទាមទារជាកម្មសិទ្ធិ
ស្របច្បាប់លើដីដែលប្រជាពលរដ្ឋទាំងនោះបានកាន់កាប់ អាជ្ញាធរបែរជាបញ្ជូនទៅពួកគេនូវ
សេចក្តីជូនដំណឹងពីការបណ្តេញចេញចំនួន៦លើក ហើយសេចក្តីជូនដំណឹងនីមួយៗបាន
បង្ហាញហេតុផលខុសៗគ្នាចំពោះការបណ្តេញចេញ។ សេចក្តីជូនដំណឹងចុងក្រោយគេនោះ
គឺចុះថ្ងៃទី២០ ខែមេសា ឆ្នាំ២០០៩ ចេញដោយសាលាក្រុងភ្នំពេញ ហើយបញ្ជាក់ថា
“នេះជាលើកចុងក្រោយ” សាលាក្រុងបានសុំឲ្យប្រជាពលរដ្ឋធ្វើការពិភាក្សាជាមួយខ្លួន
ដើម្បីទទួលយក “សំណង” ក្នុងរយៈពេល១៥ថ្ងៃ។ សេចក្តីជូនដំណឹងបញ្ជាក់ថា

ក្នុងករណីមិនយល់ព្រម សាលាក្រុងនឹងអនុវត្ត “វិធានការរដ្ឋបាល”។ ឥឡូវនេះគ្រួសារ
ប្រជាពលរដ្ឋទាំងនោះអាចប្រឈមនឹងការបណ្តេញចេញនៅពេលណាមួយក៏បាន ។

តាំងពីខ្ញុំធ្វើជាអ្នករាយការណ៍ពិសេសរបស់អង្គការសហប្រជាជាតិ ទទួលបន្ទុកលំនៅ
ស្ថានសមរម្យ ពីខែឧសភា ឆ្នាំ២០០៨មក ខ្ញុំសង្កេតឃើញមានការកើនឡើងនូវការបណ្តេញ
ចេញដោយកម្លាំងច្រើននៅទូទាំងកម្ពុជា ដោយខ្វះប្រព័ន្ធនីតិវិធីច្បាប់តម្រូវ។ ករណីជាច្រើន
អាជ្ញាធរមិនទទួលស្គាល់ការអះអាងសិទ្ធិកាន់កាប់របស់សហគមន៍ដែលប៉ះពាល់ទាំងនោះ
ហើយមិនបានផ្តល់សំណងសមរម្យ ឬក៏មិនបានផ្តល់ជំរើសសមរម្យដល់អ្នកដែលប៉ះពាល់
ទាំងនោះ។ គួរឲ្យសោកស្តាយ រដ្ឋាភិបាលមិនទាន់បានផ្តល់ការឆ្លើយតបទៅនឹងព័ត៌មាន
របស់ខ្ញុំ ឬក៏ពន្យារពេលយូរតទៅទៀត។

ការបណ្តេញចេញដោយកម្លាំងបានទៅជាការរំលោភសិទ្ធិមនុស្សមួយធ្ងន់ធ្ងរទៅហើយ។
ការបណ្តេញចេញដោយទ្រង់ទ្រាយធំអាចធ្វើទៅបានតែក្នុងកាលៈទេសៈពិសេសតែប៉ុណ្ណោះ
និងគោរពតាមនីតិវិធីច្បាប់តម្រូវទាំងស្រុង ដែលបានដាក់ចេញដោយបទដ្ឋានសិទ្ធិមនុស្ស
អន្តរជាតិ។ ដូច្នោះខ្ញុំមានការព្រួយបារម្ភអំពីលទ្ធភាពនៃការបណ្តេញចេញរបស់ប្រជា
ពលរដ្ឋក្រុម៧៨ ដែលគេមានមូលដ្ឋានរឹងមាំក្នុងការអះអាងជាមួយអាជ្ញាធរ ហើយអាជ្ញាធរគួរ
តែទទួលស្គាល់សិទ្ធិកាន់កាប់លើដីដែលមានដំលោះនោះ និងការទាមទារសំណងសមរម្យ
និងយុត្តិធម៌ ចំពោះការបាត់បង់ដីដែលអាចកើតឡើងសំរាប់ពួកគេ។

ខ្ញុំសូមជូនយោបល់ដល់អាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចនានា សុំកុំអនុវត្ត “វិធានការរដ្ឋបាល”
(ដែលក្នុងពេលកន្លងមកបាននាំមកនូវការបណ្តេញចេញដោយកម្លាំង) ដែលបានគំរាមកំហែង
ក្នុងសេចក្តីជូនដំណឹងចុងក្រោយ ហើយបានបញ្ជូនទៅប្រជាពលរដ្ឋក្រុម៧៨។ គ្រួសារក្រុម
៧៨មានសិទ្ធិនឹងទទួលបានការពិនិត្យតាមផ្លូវច្បាប់ពេញលេញនូវការទាមទារភាពជាម្ចាស់កម្មសិទ្ធិ
របស់គេ ស្របតាមច្បាប់កម្ពុជា។ បញ្ហានេះមានតែឈរលើមូលដ្ឋាននៃការពិនិត្យឡើងវិញ
ដោយការពិភាក្សានានាត្រូវតែធ្វើឡើងជាមួយសហគមន៍ដែលរងការប៉ះពាល់ ធានាឲ្យមាន
សំណងទូទាត់បានត្រឹមត្រូវ និងមានជំរើសសមរម្យប្រសិនបើការផ្លាស់ប្តូរលំនៅស្ថានរបស់គេ
ត្រូវធ្វើជាការចាំបាច់។

ខ្ញុំសូមលើកឡើងម្តងទៀតនូវការអំពាវនាវរបស់ខ្ញុំឲ្យបញ្ឈប់ជាបណ្តោះអាសន្ន នូវរាល់
ការបណ្តេញចេញជាក្រុមទាំងអស់នៅកម្ពុជា ជាពិសេសពេលដែលប្រជាពលរដ្ឋបន្តការ
អះអាងចំពោះស្ថាប័នរដ្ឋបាលឬយុត្តិធម៌ថា ពួកគេមានសិទ្ធិកាន់កាប់តាមផ្លូវច្បាប់នៅក្រោម
ច្បាប់ជាតិ រហូតដល់មានគោលការណ៍និងសកម្មភាពពីអាជ្ញាធរ ដែលអាចនាំមកនូវភាពស្រប
គ្នាជាមួយកាតព្វកិច្ចសិទ្ធិមនុស្សអន្តរជាតិ។ ខ្ញុំត្រៀមខ្លួនជាស្រេចដើម្បីផ្តល់យោបល់ណាមួយ
ដល់រដ្ឋាភិបាល ប្រសិនបើរដ្ឋាភិបាលមានបំណងចង់ធ្វើដូច្នោះ។

អតីតអ្នករាយការណ៍ពិសេសស្តីសិទ្ធិលំនៅស្ថានសមរម្យបានធ្វើបេសកកម្មមួយទៅ
កម្ពុជាកាលពីឆ្នាំ២០០៥ ហើយបានបង្ហាញរបាយការណ៍បេសកកម្មមួយនេះ អំពីអ្វីដែលគាត់
បានរកឃើញ ព្រមទាំងបានផ្តល់អនុសាសន៍មួយចំនួន(របាយការណ៍: E/CH.4/2006/41/
Add.3) ទាក់ទងនឹងការបណ្តេញចេញនានាដោយកម្លាំងនៅកម្ពុជា បានចែករំលែកតាមរយៈ
ទំនាក់ទំនងយ៉ាងទូលំទូលាយទៅអាជ្ញាធរនានា ដោយអ្នករាយការណ៍ពិសេស។
សេចក្តីថ្លែងការណ៍មុនមួយបានចេញផ្សាយកាលពីថ្ងៃទី៣០ ខែមករា ឆ្នាំ២០០៩។
ព័ត៌មានបន្ថែមស្តីពីការងារនិងរបាយការណ៍របស់អ្នករាយការណ៍ពិសេសស្តីសិទ្ធិលំនៅស្ថាន
សមរម្យ សូមមើលគេហទំព័រ: <http://www2.ohchr.org/english/issues/housing/index.htm>